

Kameroen: Afrika in miniatuur

Kameroen, het land waar ik in 1983 arriveer, is gelegen aan de westkust, in de 'oksel' van Afrika. Het dankt zijn naam aan de grote garnalen, de 'camaroes', die de Portugezen aantreffen in de rivieren toen zij het land in de 15e eeuw ontdekten.

Het land heeft grenzen met Nigeria, Tsjaad, de Centraal-Afrikaanse Republiek, Congo-Brazzaville, Gabon en Equatoriaal-Guinée en is 11,5 maal zo groot als Nederland. Het kent een zeer afwisselend klimaat, natuur en landschap, vandaar de bijnaam 'Afrika in miniatuur'. Zo vinden we aan de zuidelijke kust bij Kribi prachtige palmenstranden. Wat meer noordelijk vinden we de Mount Cameroon, die hoog uit zee oprijst en waar aan de voet ervan per jaar wel tienmaal zoveel regen valt als in Nederland. Het zuidelijke deel van het land is bedekt met bijna ondoordringbaar regenwoud, waar we bomen kunnen vinden van wel 50 meter hoog. In het midden van het land treffen we vooral de heuvelachtige graslanden op de savanne. En precies op de grens van oerwoud en savanne, in de oost-provincie, ligt het stadje Batouri. Rijd ik naar dorpjes in het noorden, dan kijk ik ver uit over de savanne, en richting het zuiden voelt het alsof ik door groene gewelven van kathedralen rij. Meer naar het noorden toe, in de langgerekte 'slurf' naar het Meer van Tsjaad, vinden we weer een heel ander klimaat: het is er woestijnachtig, droog en heet en er valt nauwelijks regen.

Er steken hoge rotsen omhoog uit het landschap, de restanten van vroegere vulkanen. Kameroen heeft veel nationale parken en in het wildpark bij Waza (foto), bijna in het noordelijkste puntje, zijn er olifanten, leeuwen, giraffen, nijlpaarden en buffels te ontdekken.

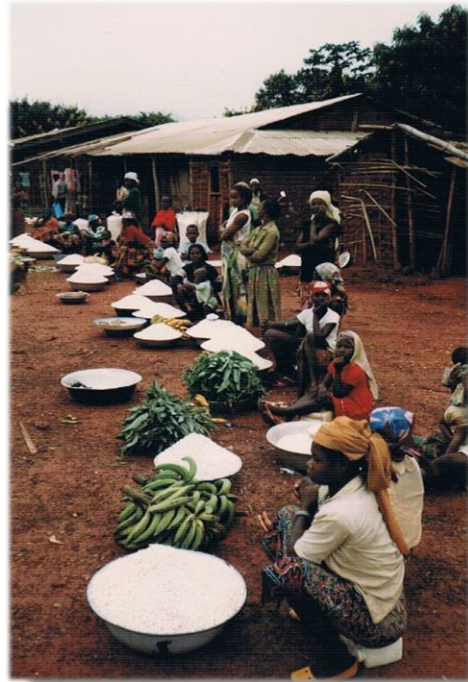
De bevolking is zeer divers en in 1983 telde het land ongeveer 10 miljoen inwoners (in 2017 zijn dat er al bijna 25 miljoen). De Baka (een pygmeeënvolk) vormen waarschijnlijk de oudste bevolkingsgroep. Vanuit het noorden kwamen, eeuwen terug, Bantoevolkeren het land in, waardoor de Baka zich terugtrokken in het zuidelijke oerwoud. Op hun beurt moesten de Bantoevolkeren eind 17^e eeuw inschikken, toen islamitische volkeren het land binnentrokken. Grofweg kun je stellen dat de Baka jagers/verzamelaars zijn, de Bantoevolkeren landbouwers en de islamitische groep nomadische veetelers. Allen met vele variaties daartussen. En zeker in de snelgroeende steden zijn de bevolkingsgroepen nauwelijks meer van elkaar te onderscheiden.

Het land kent een lange koloniale geschiedenis. Achtereenvolgens werd het land vanaf de 19^e eeuw bestuurd door Britten, Duitsers, daarna weer door Britten en Fransen, die het land in twee delen opsplitsten. Daarna werden het mandaatgebieden van de Volkenbond, resp. de Verenigde Naties. Uiteindelijk werd Franstalig Kameroen op 1 januari 1960 onafhankelijk onder leiding van president Ahidjo, om in 1961 na een referendum te worden samengevoegd, met het Engelse gedeelte, tot de Republiek Kameroen. De gevolgen van de koloniale tijd en de (verschillen tussen de) Franse en Engelse overheersing laten zich tot op de dag van vandaag nog voelen.

Vlak voordat ik in 1983 naar Kameroen vertrek, vindt er een presidentswisseling plaats. President Ahidjo maakt plaats voor Paul Biya, sinds 1982 de president. Hij won alle tussentijdse presidentsverkiezingen.

Op religieus bestaat er een grote verscheidenheid, Kameroeners hechten sterk aan religie. De grootste groepen zijn katholieken en protestanten in het zuiden en westen van het land, en de Islam in het noorden. Daarnaast vinden we de animisten, de traditionele godsdiensten.

Tijdens mijn verblijf in Batouri, zijn het de vrouwen in de dorpen die verantwoordelijk zijn voor het verbouwen van voedsel voor de familie. Dat zijn vooral maniok, igname (of yam), zoete aardappel, (bak)bananen, maïs en vele inheemse (blad)groenten en tropisch fruit. Wat zij over hebben, bieden zij aan op de markt, zoals die in Borongué (foto).

De mannelijke bevolking verbouwt er vooral handels- en exportgewassen waarmee wat geld wordt verdiend. Dat zijn naast wat koffie en cacao, op de savanne vooral tabak, het dekblad voor onder andere de Nederlandse sigaar, waarover later meer.

Over de gebrekkige gezondheidszorg tenslotte, is veel te vertellen. Maar daarover zal ik, door mijn werk als verpleegkundige, u in het vervolg uitgebreid verhalen.

In dit prachtige land mag ik wonen en werken tussen april 1983 en maart 1987.

En ik zal het opnieuw bezoeken in 2008 en 2010, samen met mijn echtgenoot.

Ria Verbeek
©Terug naar Batouri

